

LA TÈCNICA VOCAL, UNA QÜESTIÓ IMPORTANT

A la darrera assemblea de Terrassa, va sortir el tema de la tècnica vocal a les nostres entitats i, una vegada més, semblava evident que es tracta d'una de les qüestions que més preocupen directors i cantaires.

Efectivament, tots ens veiem en cor de llegir una partitura, d'ensenyar una cançó, de 'dir-hi la nostra' a nivell interpretatiu, etc... però en allò que fa referència als problemes d'emissió, a la qualitat del so, a l'empast... ens hi perdem més fàcilment. I quan el director se sent limitat en aquest aspecte tendeix a passar la responsabilitat als cantaires: 'Si els meus cantaires sabessin "tècnica vocal" tot fora diferent'.

El problema és molt complex. Efectivament, com millor sàpiguen cantar els cantaires més simple i agradable és la feina del director. El problema és que el treball coral és –per definició- col·lectiu, i com a tal cal que tingui algú que marqui les pautes: per això hi ha el director, com a persona capaç de definir els paràmetres tècnics d'una obra (afinació, tempo, ritme...), estilístics (articulació, dinàmiques, fraseig...) i vocals (tractament de les veus, empast, color...)

I aquest darrer punt és un dels més difícils, probablement perquè el nivell de coneixements vocals dels directors és massa limitat. De vegades, fins i tot, no hi donem tota la importància que caldria, quan ben sovint una bona impostació resol la meitat dels problemes d'afinació. El so per a un director és semblant al que representa per a un pintor els colors que escull. En realitat els colors els fa ell mateix barrejant els colors bàsics. Així, el director és el responsable autèntic del so del cor, veritable alquimista de les veus, i per tant ha d'intentar tenir els màxims coneixements possibles de cant, individual i col·lectiu. Perquè el tema no s'acaba en el tractament individual de les veus, sinó en la conjunció de totes les individualitats, intentant de respectar al màxim la personalitat de cadascuna d'elles, i fent que l'empast doni un resultat sonor adient a l'obra que estem cantant. El director, a més, caldrà que tingui una idea ben precisa del so del cor que vol aconseguir. I per això és fonamental una oïda crítica que l'ajudi a 'guiar' als cantaires amb instruccions concretes per arribar on ell vol. Només cal veure com canvia radicalment el so d'un mateix cor –amb la mateixa obra- amb un director diferent (per exemple a les classes pràctiques d'un curs de direcció) per adonar-nos-en.

Per això quan a l'assemblea es parlava de la necessitat que els cantaires tinguin accés a classes de cant vaig fer una intervenció argumentant que si els directors no es feien responsables d'aquesta qüestió no arreglaríem gran cosa. Estic d'acord en organitzar tots els cursos de formació possibles (de direcció, de cant, de repertori, etc..), però els primers implicats en aquests cursos de formació han de ser els directors. Entre d'altres per una raó d'estricta economia: cada director ben preparat arribarà a tots els cantaires del seu cor, i en el dia a dia els podrà formar vocalment. En canvi els cursos per a cantaires no poden anar més enllà de la incidència individual. No vull dir que els cantaires no hi tinguin dret; al contrari, com més cursos de formació vocal es puguin organitzar millor. Només intento fer evident que aquells cursos que realment poden marcar una inflexió en el millorament del nivell vocal de les nostres entitats seran aquells que involucrin el major nombre possible de directors.

Josep Prats
Cap de l'Equip Tècnic